

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی
ریاست تفتیش داخلی

منشور تفتیش داخلی

فهرست مطالب

۲ مقدمه
۳ احکام عمومی
۳ مبنی
۳ هدف
۳ موقف ساختاری
۳ ماموریت تفتیش داخلی
۳ ساحه فعالیت ریاست تفتیش داخلی
۴ استقلالیت و بی طرفی
۵ وظایف و صلاحیت‌های ریاست تفتیش داخلی
۵ وظایف
۶ صلاحیت‌های رییس تفتیش
۶ صلاحیت‌های آمریت‌های مربوط ریاست تفتیش داخلی
۶ صلاحیت‌های مفتشین
۷ مکلفیت‌های اداره تحت تفتیش
۷ ارتباط کاری با اداره لوی خازنوالی
۷ ارتباط کاری با اداره عالی بررسی
۸ اصول اخلاقی مفتشین ریاست تفتیش داخلی
۸ اصل صداقت
۸ اصل بیطرفی
۸ اصل حفظ اسرار و محرمانیت
۸ اصل لیاقت و شایسته‌گی
۹ ماده هجدهم
۹ ماده نوزدهم

مقدمه

ریاست تفتیش داخلی به مثابه یگانه مرجع رسمی بازرسی کننده اجراءات وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و واحدهای مربوط آن در چارچوب ساختار تشکیلاتی این وزارت فعالیت می نماید و به مقام محترم وزارت گزارش ده می باشد. تفتیش داخلی امور مالی، اداری، عایداتی، تدارکاتی، پروژه های تخنیکی، پروژه های ساختمانی، فعالیت های مشکوک، همچنان تقلب و تزویر را تحت بازرسی قرار داده و عندالضرورت با دیگر ادارات و واحدهای کنترل کننده و نهادهای عدلی و قضایی ارتباط و همکاری متقابلاً مفید می نماید.

شناسایی، مدیریت و کاهش خطر در ادارات و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه در جهت جلوگیری از نقض قوانین، مقررات و طرز العمل ها و متحد المالها، فرصتها و امکانات این را فراهم می نماید تا اجراءات مالی، اداری، تدارکاتی تطبیق پروژه های تخنیکی، ساختمانی و انکشافی و همچنان طرز سلوک و رفتار کارکنان و سایر بخشها بر وفق اهداف ستراتیژیک وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی صورت گیرد؛ واصل شفافیت، حسابدھی و مصرف قانونمند و به موقع بودجه های عادی و انکشافی تامین گردد. عملکرد ریاست تفتیش داخلی بی طرفانه و در مطابقت با اسناد تقنینی نافذه، معیارها و کار شیوه های بین المللی تفتیش داخلی می باشد، که هدف آن حصول اطمینان از نحوه مدیریت خطر، کنترل سیستم داخلی و حکومتداری خوب در جهت رسیدن وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به اهداف ستراتیژیک آن می باشد.

ارتقاء ظرفیت مؤظفین، کارمندان و مفتشین با علوم، مهارت و فناوری های تکنالوژی معاصر، تجهیز تیم های بازرسی با تکنالوژی مدرن و همچنان توسعه و اصلاح تشکیلاتی ریاست تفتیش داخلی با در نظر داشت حجم وظایف و ساحه مسؤولیت آن از وظایف کلیدی این اداره بوده که با جلب همکاری ادارات کمک کننده از جمله ریاست محترم عمومی تفتیش، بررسی و ارزیابی وزارت محترم مالیه در روشنی ماده ۶۱ قانون اداره امور مالی و مصارف عامه قابل دسترس می باشد.

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول

این منشور در روشنی احکام بند اول ماده شصت و یکم (۶۱) قانون اداره امور مالی و مصارف عامه ج.ا.ا، مقررہ ادارات تفتیش داخلی وزارت‌ها و ادارات دولتی و معیارهای بین المللی تفتیش داخلی (IIA) تدوین گردیده است.

هدف

ماده دوم

این منشور به منظور تعیین وظایف، حدود صلاحیت‌ها، مکلفیت‌ها و ساحه فعالیت ریاست تفتیش داخلی تدوین گردیده است. و اعضای تفتیش داخلی در این منشور به نام مفتشین یاد می‌شوند.

موقف ساختاری

ماده سوم

ریاست تفتیش داخلی از لحاظ ساختار تشکیلاتی در مطابقت به معیارهای وضع شده بین المللی مستقیماً تحت اثر مقام وزارت (شخص وزیر) بوده و از لحاظ وظیفوی دارای استقلالیت کاری می‌باشد.

ماموریت تفتیش داخلی

ماده چهارم

شفافیت و حساب‌دهی مکلفیت و کلید هر اداره سالم می‌باشد. در پهلوی اجزای دیگری که اداره را در راستای تحقق اهداف اش کمک می‌نماید، یکی آن اداره تفتیش داخلی می‌باشد. تفتیش داخلی عبارت از یک فعالیت مستقل، بی‌طرف، اطمینان دهنده و مشورتی می‌باشد که به منظور افزودی ارزش و بهبود اجراات اداره و کارمندان صورت می‌گیرد. تفتیش داخلی به اداره کمک می‌کند تا اهداف خویش را از طریق ایجاد ره‌یافت‌های منظم و سیستماتیک به منظور ارزیابی و توسعه مؤثریت رسک منجمنت (مدیریت خطر)، کنترل داخلی و روند حکومت‌داری خوب به دست آورد.

ساحه فعالیت ریاست تفتیش داخلی

ماده پنجم

ریاست تفتیش داخلی اجراات ادارات مرکزی، واحدهای دومی و سومی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی را در مطابقت با قوانین، مقررات، لوایح و طرزالعمل‌های نافذ، نظارت، ارزیابی و بازرسی می‌نماید. ریاست تفتیش به منظور بهبود اجراات وزارت و واحدهای مربوط آن به رهبری وزارت طرح‌های اصلاحی ارایه و مشوره می‌دهند. ریاست تفتیش داخلی مشخص می‌سازد که آیا روند حکومت‌داری خوب، رسک منجمنت (مدیریت خطر) و پروسه کنترل داخلی طوری که پیش بینی گردیده، در اداره عملی می‌گردد و کافی می‌باشد یاخیر؟ همچنان از روند حکومت‌داری خوب، رسک منجمنت و پروسه کنترل داخلی طوری اطمینان حاصل گردد که:

۱. خطرات به صورت درست شناسایی و مدیریت گردیده است؟
 ۲. گزارشات و معلومات مهم مالی، اداری، تدارکاتی، عملیاتی و پروژه‌ها دقیق، معتبر و به موقع می‌باشد؟
 ۳. امور به شکل موثر آن انجام می‌یابد؟
 ۴. دارایی‌های وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی حفاظت گردیده و به شکل درست نگهداری می‌گردد؟
 ۵. فعالیت و اجراءات کارمندان وزارت مخابرات در مطابقت با قوانین، مقررات و طرزالعمل‌های نافذ و لایحه وظایف شان می‌باشد؟
 ۶. تعامل و ترتیبات با جوانب سوم، به شمول قراردادیان مطابق به قوانین، مقررات و طرزالعمل‌های نافذ می‌باشد؟
 ۷. منابع به شکل اقتصادی دریافت گردیده؟ درست مورد استفاده قرار گرفته و به صورت مؤثر آن حفاظت می‌گردد؟
 ۸. برنامه‌ها و پلان‌های مطروحه و منظور شده تطبیق و اهداف برآورده گردیده است؟
- بر علاوه در مواردی که با ماموریت ریاست تفتیش داخلی سازگار باشد ممکن خدمات مشورتی ارائه گردد، چنین خدمات مشورتی عموماً مربوط به ارزیابی تاثیر تغییراتی در نظر گرفته شده یا تطبیق شده روی رسک منجمنت اداره، کنترل داخلی و عرضه خدمات می‌باشد.
- فرصت‌ها برای بهبود و انکشاف سیستم کنترل و مفیدیت اداره در جریان تفتیش شناسایی گردیده و به مقام محترم وزارت ارائه می‌گردد.

استقلالیت و بی طرفی

ماده ششم

- به منظور رعایت استقلالیت ریاست تفتیش داخلی و بی طرفی کارمندان این ریاست، کارمندان تفتیش داخلی بر حسب سلسله مراتب اداری به آمرین مربوطه، آمرین مربوطه به رییس تفتیش داخلی و رییس تفتیش به شکل وظیفه‌ای به مقام محترم وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی گزارش ده می‌باشد.
- ریاست تفتیش داخلی به منظور حفظ استقلالیت خویش از هر نوع محدودیت روی ساحه فعالیت، ارتباطات، دسترسی به تمام بخش‌های اداره و منابع تفتیش داخلی به شمول کارمندان و منابع قراردادی خارجی را در گزارش سالانه به مقام محترم وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ارائه می‌نماید.
- مقام وزارت به منظور حمایت از استقلالیت و بی طرفی ریاست تفتیش داخلی فرصت‌های ذیل را فراهم می‌سازد:
۱. ایجاد کمیته تفتیش داخلی بنابر پیشنهاد ریاست تفتیش داخلی.
 ۲. منظوری منشور تفتیش داخلی.
 ۳. منظوری پلان سالانه تفتیش داخلی.
 ۴. دریافت و منظوری گزارشات ریاست تفتیش در مورد اجراءات این ریاست در راستای تطبیق پلان سالانه، ربعوار، بازرسی های استثنایی و سایر موضوعات.
 ۵. تصمیم‌گیری روی ارزیابی اجراءات و امتیازات رییس و اعضای ریاست تفتیش داخلی.

فصل دوم

وظایف و صلاحیت‌های ریاست تفتیش داخلی

وظایف

ماده هفتم

ریاست تفتیش داخلی اجراآت خویش در برابر وزیر محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی مسؤولیت داشته و علاوه بر وظایف مندرج در لایحه وظایف، رییس، آمرین و مفتشین داخلی در پیشبرد وظایف شان دارای وظایف آتی نیز می‌باشند.

۱. ترتیب پلان سالانه تفتیش و ارسال آن به مقام محترم وزارت جهت منظوری.
۲. تعیین ساحه پوشش تفتیش داخلی در مطابقت با پلان ستراتیژیک، عملیاتی، خطرات در اداره، به شمول ساحات مهمی که در آن خطر متصور است.
۳. تطبیق پلان سالانه تفتیش، به شمول انجام وظایف که از طرف مقام محترم وزارت سپرده می‌شود.
۴. مدیریت منابع بشری و مسلکی تفتیش داخلی اعم از داخلی و خارجی دارای علمیت، تجربه و تصدیق نامه‌های مسلکی جهت تحقق مفاد این منشور و اهداف وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی.
۵. ارایه گزارش سالانه به مقام وزارت راجع به خلاصه اجراآت تفتیش داخلی.
۶. ارایه معلومات در مورد وضعیت و نتایج پلان سالانه تفتیش و کفایت منابع ریاست تفتیش، این معلومات مشتمل بر اطمینان از کفایت منابع از نظر کمی و کیفی می‌باشد.
- (هدف از کمیت و کیفیت منابع داشتن کارمندان مسلکی و تشکیل وسیع می‌باشد تا ریاست تفتیش بتواند تمام واحدهای پلان شده را به شکل مؤثر آن تفتیش نموده و هدایات فوق العاده مقام وزارت را تحمیل نمایند.)
۷. نتایج بازرسی پیرامون موضوعات مهم مربوط به روند رسک منجمنت (مدیریت خطر) و کنترل داخلی در وزارت را تشخیص و به مقام وزارت گزارش می‌دهد.
۸. بازرسی فعالیت‌های مشکوک تقلب، تزویر و اجراآت غیر قانونی در داخل اداره و ارایه گزارش آن به مقام محترم وزارت.
۹. همکاری با دیگر واحدها و ادارات کنترل کننده به شمول بررسی کننده‌گان خارجی مانند اداره عالی بررسی به منظور بهتر تحت پوشش قراردادن ادارات تحت تفتیش و استفاده مؤثر از منابع دست داشته.
۱۰. ارایه خدمات مشورتی به مقام وزارت که سبب افزودی ارزش در اداره گردیده و روند حکومت‌داری خوب، رسک منجمنت و پروسه کنترل داخلی را بهبود بخشیده، بدون این که کارمندان تفتیش داخلی مسؤولیت اجرائیوی را به عهده گیرند.
۱۱. پی‌گیری و نظارت از اقدامات اداره در رابطه به تطبیق موضوعات و سفارشات مهم تفتیش داخلی و بهبودی وضعیت موجوده در اداره.
۱۲. بازرسی اطلاعات و شکایات واصله و کنترل از صورت تحقق احکام مقام وزارت و مصوبات شورای رهبری وزارت در تمام ادارات و واحدهای مربوطه وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی.
۱۳. طرح لویایح، طرز‌العمل‌ها و رهنمودها به منظور اجرای بهتر وظایف محوله ریاست تفتیش داخلی.

۱۴. تطبیق برنامه اطمینان از کیفیت و توسعه (توسط این برنامه رییس تفتیش از عمل کرد و اجراءات تفتیش داخلی اطمینان حاصل نموده و به شکل سالانه نتایج برنامه را به مقام محترم وزارت گزارش می‌دهد.
۱۵. تیم‌های تفتیش، بازرسی خویش را به اساس پلان‌های کاری منظور شده ریاست تفتیش انجام داده و گزارش خویش را به شکل معیاری الی ۱۰ یوم کاری نهایی و به رییس تفتیش ارایه می‌دارد.
۱۶. رییس تفتیش داخلی، سالانه نتایج برنامه اطمینان از کیفیت و توسعه را با مقام وزارت گزارش داده و از مؤثریت اجراءات و فعالیت‌های تفتیش داخلی به آن مقام اطمینان می‌دهد.
۱۷. رییس تفتیش، آمریت‌های مربوطه و مفتشین داخلی از اجراءات، بررسی‌ها و عمل کردهای شان مسؤول و پاسخ‌گو می‌باشند.

صلاحیت‌های رییس تفتیش

ماده هشتم

رییس تفتیش داخلی بر علاوه لایحه وظایف دارای صلاحیت‌های ذیل می‌باشد:

۱. داشتن دسترسی کامل و مستقیم به مقام محترم وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به منظور تأمین استقلالیت ریاست تفتیش داخلی.
۲. صلاحیت تخصیص منابع بشری، تعیین تناویب بازرسی، انتخاب نهادها، تعیین ساحه فعالیت پرسونل مربوطه در مطابقت با لایحه وظایف شان.
۳. مطالبه و توظیف مقطعی (خدمتی) افراد مسلکی و متخصص از ریاست‌های مربوط به وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در بازرسی‌های که ایجاب موجودیت افراد مسلکی را می‌کند، بعد از استیذان مقام وزارت.
۴. تایید یا رد قانونی گزارش بازرسی هیئت تفتیش مربوط ریاست تفتیش داخلی.

صلاحیت‌های آمریت‌های مربوط ریاست تفتیش داخلی

ماده نهم

آمرین مربوط ریاست تفتیش داخلی بر علاوه وظایف مندرج لایحه وظایف دارای صلاحیت‌های ذیل نیز می‌باشند:

۱. تعیین و توظیف هیئت تفتیش یا مفتشین در بازرسی‌های پلانی و غیر پلانی تمام ادارات مرکزی و واحدهای دومی مربوط وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی.
۲. تطبیق تکنیک‌ها و پروسه‌های کاری مورد ضرورت به منظور نایل شدن به اهداف ستراتیژیک وزارت.
۳. تغییر و تبدیل اعضای مربوط عندالضرورت در تفاهم با رییس تفتیش داخلی.
۴. استفاده از شیوه‌های رهبری معیاری در شعبات مربوطه.

صلاحیت‌های مفتشین

ماده دهم

مفتشین حین اجرای بازرسی و تفتیش دارای صلاحیت‌های ذیل می‌باشند:

۱. دسترسی کامل و نامحدود به همه فعالیت‌ها، اسناد، دارایی‌های فیزیکی ادارات و عمل‌کرد کارمندان وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و واحدهای تحت اثر آن به شمول اداره افغان تیلیکام.
۲. حصول اطمینان از استفاده قانونی و معقول منابع، در ادارات تحت تفتیش.
۳. حصول اطمینان از تطبیق سفارشات ریاست تفتیش داخلی و اداره عالی بررسی.
۴. حصول اطمینان از تحقق به موقع مصوبات شورای کابینه، شورای وزیران و جلسات رهبری و دساتیر و احکام مقام وزارت در واحدهای مربوطه.

مکلفیت‌های اداره تحت تفتیش

ماده یازدهم

- مرجع تحت تفتیش مکلف به رعایت موارد ذیل می‌باشد.
۱. فراهم‌آوری تسهیلات لازم جهت اجرای تفتیش.
 ۲. رایحه اسناد، دفاتر، صورت حساب‌های مالی، گزارشات، دوسیه‌های قرارداد پروژه‌های ساختمانی و تخنیکی، مدارک، مهرها، اسناد بهادار، معلومات الکترونیکی و سایر معلومات به شمول اداره محترم افغان تیلیکام.
 ۳. رایحه نظر در مورد نتایج تفتیش در خلال مدت معینه آن.
 ۴. رایحه اطمینان از تطبیق نتایج تفتیش به ریاست تفتیش داخلی در میعاد معینه.

ارتباط کاری با اداره لوی ځارنوالی

ماده دوازدهم

اداره تفتیش داخلی با درک نهاد ثبت قضایا تمام موارد تخلفات قانونی، سوء استفاده و اجراءات نادرست را که در جریان بازرسی دریافت می‌نماید و ایجاب تحقیقات بیش‌تر و تعقیب عدلی را نماید غرض اتخاذ تصمیم نهایی مبنی بر احاله به اداره لوی ځارنوالی به کمیته تفتیش وزارت و یا مقام وزارت رایحه می‌کند.

ارتباط کاری با اداره عالی بررسی

ماده سیزدهم

ریاست تفتیش داخلی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به منظور ایجاد هم‌آهنگی، تنظیم بهتر امور و جلوگیری از تداخل وظیفوی در پروسه‌های تفتیش، پلان‌های مرتبه سالانه خویش را بعد از منظوری مقام وزارت با اداره عالی بررسی شریک می‌نمایند.

فصل سوم

اصول اخلاقی مفتشین ریاست تفتیش داخلی

اصول اخلاقی نمایانگر تعهد عملی به ارزش‌ها و معیارهای رفتاری توسط مفتشین داخلی در پیش‌برد وظایف محوله ایشان به منظور رسیدن به اهداف اداره بوده و طرز سلوک یک مفتش را نسبت به مسلکش معین می‌سازد. به منظور کسب و حفظ اعتماد لازم، رعایت اصول اخلاقی برای مفتشین داخلی یک امر الزامی پنداشته شده که باید در جهت تحقق اهداف کلی تفتیش که همانا تقویب نقش مدیریتی در تقلیل خطرات (رسک)، بهبود سیستم‌های کنترل داخلی و حکومت داری خوب است، توسط مفتشین رعایت گردد.

اصول اخلاقی بالای هر مفتش به صورت انفرادی و در مجموع بالای ریاست تفتیش داخلی در چوکات وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی قابل تحمیل می‌باشد.

مفتشین داخلی بر علاوه رعایت مقرر طرز سلوک کارکنان خدمات ملکی مکلف به رعایت اصل صداقت، اصل بی‌طرفی، اصل حفظ اسرار و اصل لیاقت و شایسته‌گی را در پیش‌برد وظایف محوله خویش نیز می‌باشند.

اصل صداقت

ماده چهاردهم

رعایت اصل صداقت و وظیفوی توسط مفتشین باعث ایجاد اعتماد بالای کار تفتیش گردیده و زمینه را به خاطر پذیرش اجراءات مسلکی وی فراهم می‌سازد، همچنان رعایت این اصل باعث تقویت اعتبار فردی وی نیز می‌گردد.

اصل بیطرفی

ماده پانزدهم

مفتشین داخلی با رعایت کامل اصل بیطرفی هنگام اجرای وظیفه، فعالیت‌های پلان شده خویش را در واحدهای تحت بازرسی به صورت متوازن انجام داده و ثابت نمایند که تصامیم اتخاذ شده به اساس منافع شخصی و گروهی وی نبوده بلکه بر مبنای واقعیت‌های عینی استوار می‌باشد.

اصل حفظ اسرار و محرمت

ماده شانزدهم

مفتشین داخلی باید محرمت ارقام و معلوماتی را که در جریان ماموریت تفتیش به دست می‌آورند، جداً حفظ نموده و هیچ نوع اسناد و اطلاعات دست داشته تفتیش را به جز از موارد که الزامیت حقوقی و قانونی دارد، به دسترس اشخاص و افراد و یا ادارات غیر مسؤول قرار نمی‌دهند.

اصل لیاقت و شایستگی

ماده هفدهم

کارمندان تفتیش داخلی یا مفتشین داخلی باید توانایی به کار گیری علوم، فنون و تجارب را که به خاطر انجام ماموریت‌های تفتیش داخلی ضروری می‌باشد، داشته باشند.

(مفتشین داخلی باید دانش، مهارت و سایر شایسته‌گی‌های لازم را در مطابقت با معیارهای وضع شده بین المللی جهت پیش‌برد مسؤولیت‌های وظیفوی خویش داشته باشند، همچنان ریاست تفتیش داخلی در مجموع باید افراد با دانش مسلکی، مجرب و با مهارت‌های لازم را تربیه کرده و یا چنین افراد را در جهت پیش‌برد مسؤولیت‌های تفتیش داخلی به منظور استخدام پیشنهاد نمایند.

ماده هجدهم

مفتشین داخلی با در نظر داشت «تعریف تفتیش داخلی»، «اصول»، «معیارهای تفتیش داخلی»، قوانین، مقررات و دستور العمل‌های نافذ و در چارچوب این منشور انجام وظیفه می‌نمایند.

ریاست تفتیش داخلی و کارمندان آن مکلف به اجرای موارد مندرج در قوانین، مقررات، طرزالعمل‌ها و اصول اخلاقی و معیارهای تفتیش داخلی بوده و در صورت تخطی از آن در برابر مقام وزارت پاسخ‌گو می‌باشند.

ماده نوزدهم

این منشور در چهار (۴) فصل و نوزده (۱۹) ماده تدوین و بعد از تصویب هیئت رهبری وزارت و منظوری مقام وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی نافذ می‌باشد.

ملاحظه شد !

منشور تفتیش داخلی در چهار فصل و نوزده ماده منظور است.

محمدفہیم ہاشمی

سرپرست وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی